

Organisationerna som sökte bidrag

Av de 29 organisationer som fick bifall var fyra trossamfund, samverkansorgan eller församlingar; och resterande 25 ideella organisationer. Den andra ansökningsomgången 2021 hade MUCF mer pengar att fördela än tidigare och därför fick fler organisationer del av regeringens satsning. MUCF kunde då också bredda begreppet ”socialt särskilt utsatta” och nå fler utsatta grupper i samhället, exempelvis människor med psykisk ohälsa, hbtqi-flyktingar, personer med missbruksproblematik, personer med ätstörningsproblematik och kvinnor som utnyttjas i sexhandeln. Storleken på de organisationer som beviljades bidrag var även denna gång varierande. Både mindre organisationer som verkar lokalt och organisationer med rikstäckande verksamhet var representerade.

Totalt fick MUCF 37 ansökningar och bland dessa var det återigen ett antal som representerade samma organisation antingen i olika geografiska områden eller genom olika nivåer då både riksorganisationen samt lokala avdelningar ansökte medel för sin verksamhet.

De behov som beskrevs var allt från hjälp med akut boendelösning, utdelning av mat, medicinkostnader, - och samtalsstöd till behov av att anordna sociala aktiviteter för att kunna förebygga isolering och ökande psykisk ohälsa till följd av pandemin. Vidare var det en del organisationer som beskrev behov av att stärka sina rikstäckande stödkanaler, så som chatt och telefonlinjer för att kunna möta en större efterfrågan från utsatta grupper. En del sökte också bidrag för att genomföra informationskampanjer för vaccination på olika språk, för att på så vis nå ut till grupper i samhället som annars har svårt att tillgodogöra sig samhällsviktig information.

Många sökande organisationer beskrev att förutsättningarna för att möta de ökade behoven begränsades på grund av för få resurser. Många volontärer tillhörde riskgruppen och kunde inte engagera sig i samma utsträckning som innan pandemin och därför behövde mer medel användas till fler anställda.

De sökta beloppen varierade stort, från 25 000 kronor till 27 miljoner kronor. Det totala beloppet var drygt 87,5 miljoner kronor. MUCF hade 88 miljoner att fördela men då ett antal sökande organisationer inte uppfyllde villkoren som ställs i förordningen (2021:134) blev utfallet att inte hela bidragssumman fördelades.

Organisationerna som beviljades bidrag

De 29 organisationer som beviljades bidrag ansökte totalt om drygt 85,4 miljoner kronor. Då MUCF denna omgång hade mer medel att fördela och fick färre ansökningar beviljades samtliga organisationer som uppfyllde villkoren i förordningen den summa de sökt.

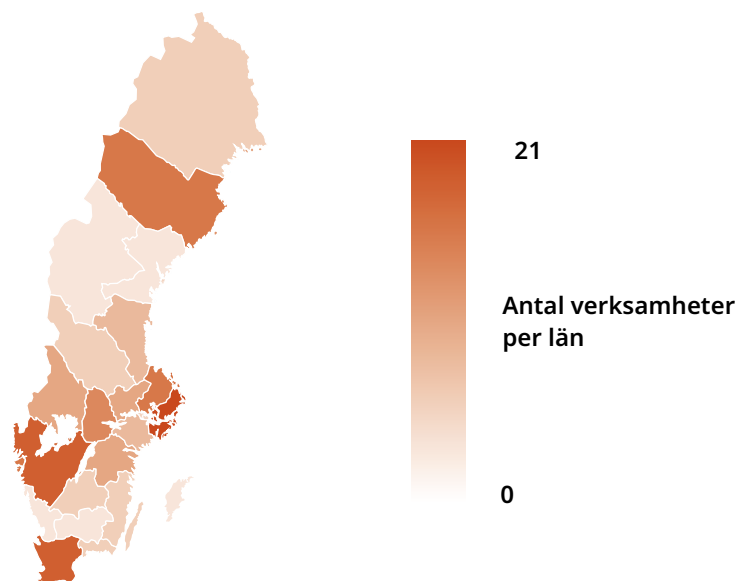
Verksamheten hos de organisationer som fick bidrag varierar. Fortfarande beskrev många att de hade behov av bidrag för att tillgodose målgruppens basala behov så som hjälp med boende, hyra, mat, läkarvård och hygienartiklar medan andra fokuserade på andra problem, till exempel psykisk ohälsa, isolering, missbruksproblematik, ätstörningsproblematik och prostitution. I den tredje ansökningsomgången kunde därmed begreppet ”socialt särskilt utsatta” breddas till att omfatta fler utsatta grupper. Det var positivt att spridningen bland

bidragsmottagarna nu kunde öka. Förhoppningen var dock att fler organisationer som tidigare fått avslag skulle söka bidraget igen då det nu fanns mer pengar att dela ut.

Geografisk spridning

De 29 organisationer som beviljades medel är verksamma i olika delar av landet, samtliga län finns representerade. Figur 5.1 ger en överskådlig bild av spridningen över landet. Tabell 5.2 visar antal verksamheter som bedrivs i respektive län. Flera organisationer är riksorganisationer med verksamhet i hela landet, medan andra bedriver verksamhet i ett eller flera län.

Figuren och tabellen visar att mest verksamhet bedrivs i de tre storstadsregionerna som under hela pandemin varit hårt drabbade och där behoven av stöd- och hjälpinsatser varit stora. Det går även att se en ökning av verksamhet i övriga regioner jämfört mot tidigare ansökningsomgångar vilket kan tyda på att behoven blev större även i mindre tätbefolkade områden. Tolv organisationer beviljades bidrag på grund av särskilda skäl i det område man verkar i. Hälften av dessa är verksamma i Stockholms län och av resterande fanns störst representation i Västerbottens län där fyra organisationer verkar, tre fanns i Skåne län och tre i Västra Götalands län.

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors e-tjänst.

Figur 5.1. Geografisk spridning av bidraget

Kommentar: Notera att färgskalan i figuren anger ett lägsta värde av 9, vilket motsvarar det län där minst verksamhet bedrivs.

Län	Antal verksamheter per län
Stockholm	21
Skåne	18
Västra Götaland	18
Uppsala	16
Västerbotten	16
Örebro	15
Värmland	14
Västmanland	14
Östergötland	14
Gävleborg	12
Södermanland	12
Blekinge	11
Dalarna	11
Jönköping	11
Kalmar	11
Norrbottn	11
Gotland	9
Halland	9
Jämtland	9
Kronoberg	9
Västernorrland	9

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors e-tjänst.

Tabell 5.2. Län samt antal verksamheter per län för beviljade ansökningar

6. Överklaganden

Totalt fick MUCF 180 ansökningar om bidrag enligt förordning 2021:134. Av dessa beviljades 47 och 133 avslogs. Då detta är ett organisationsbidrag finns det i enlighet förordning 2021:134 möjlighet att överklaga avslagsbeslut. Av de 133 ansökningarna som avslogs valde tio organisationer att överklaga beslutet. Förvaltningsrätten avvisade ett överklagande, avslog sju och två återförvisades till MUCF för vidare handläggning.

MUCF kan konstatera att många organisationer drabbats hårt av pandemin och att ett avslag på ansökan tog hårt då de sett bidraget som en möjlighet att bibehålla eller stärka verksamheten för att möta de ökade behoven. Majoriteten av de som överklagade ansåg att avslagsbesluten var felaktiga då de skrev att de arbetar med målgruppen socialt särskilt utsatta, har särskilda skäl eller arbetar med rikstäckande verksamhet och därmed var berättigade till bidraget. Två påpekade att MUCF felaktigt bedömt att de inte är demokratiskt uppbyggda, vilket var ett av kraven i förordning 2021:134 för att vara berättigad till bidrag.

7. Bidragets betydelse och användning

Bidraget betalades ut i april respektive september 2021 och skulle användas senast 31 december 2021. De organisationer som beviljats bidrag skulle ha lämnat en redovisning av hur bidraget använts senast den 31 mars 2022. En sammanställning av hur bidraget använts kommer att redovisas i den slutrapport MUCF lämnar in till regeringen senast den 30 september 2022.

MUCF har också dokumenterat verksamheten hos två av de organisationer som beviljades bidraget.

Dokumentation av bidragets användning

För att visa den direkta nytta som bidraget gjort fick journalisten Sara Nkwe Assarsson och filmaren Lars Dareberg i uppdrag av MUCF att besöka organisationerna Talita och Convictus i september 2021. I filmade och fotograferade intervjuer fick företrädare för organisationerna berätta hur de har kunnat utöka sin verksamhet med hjälp av bidraget för att möta de stora behov som uppstått på grund av pandemin. Vid ansökningsomgångarna 2021 varierade bidragsmottagarna mer än vid utlysningen 2020, MUCF valde därför att besöka två organisationer med en annan inriktning än de som tidigare dokumenterats.

- Talita – som hjälper kvinnor ut ur prostitution, pornografi och människohandel för sexuella ändamål och in i ett fungerande liv. I artikeln får vi möta Amina som efter månader av våld och förnedring inlåst på ett hotellrum äntligen vågade slå numret till Talita.
- Convictus – som arbetar med personer i hemlöshet och beroendetillstånd, personer i riskzon för detta eller på väg ur en sådan situation. I artikeln berättar Convictus utvecklingsansvariga hur de hjälper människor som står långt utanför samhället när offentliga platser stänger på grund av pandemin.

[Länk till sidan Civilsamhället växlar upp under pandemin med filmerna och artiklarna.](#)

Avslutande reflektion

Coronapandemin har bidragit till ett ökat antal personer som befinner sig i socialt särskilt utsatta situationer men också bidragit till att de redan utsatta fått ökade behov. I organisationernas återrapportering av statsbidraget som betalades ut 2020 vittnar många om att behoven av mat, sovplats och möjlighet att sköta sin personliga hygien ökat under pandemin, samtidigt som många hade behövt skala ner verksamheten utan bidragets hjälp.

Flera organisationer beskrev att bidraget haft en helt avgörande betydelse för att klara pandemins utmaningar och för att kunna fortsätta bedriva arbetet för socialt utsatta personer. Civilsamhällets organisationer har genom bidraget

också kunnat göra viktiga insatser genom att sprida samhällsinformation om covid-19 till grupper som inte nås av traditionella nyheter eller har tillgång till internet. Det har gjorts på många sätt, bland annat genom informationsträffar och broschyrer på olika språk.

Konkurrensen om bidraget som delades ut 2020 var mycket hård och många organisationer fick därmed avslag. Regeringens utökade bidragssumma 2021 gjorde att fler kunde få bidrag och att fler utsatta grupper nåddes. De artiklar och filmer som MUCF låtit göra visar konkreta exempel på det stora arbete organisationerna gör för att stötta de allra mest utsatta i vårt samhälle. De pekar också på hur redan utsatta grupper blivit extra utsatta under pandemin och att behovet av stöd till dessa grupper varit stort.

8. Bilaga 1: Artiklar av Sara Nkwe Assarsson

Talita – tar vid där vägen tar slut

Amina hade suttit inlåst på ett hotellrum i en vecka när hon äntligen vågade slå numret till Talita. Efter månader av förnedring, våld och hot hade hon bestämt sig för att aldrig mer låta en sexköpare våldföra sig på henne. Men hur skulle hon klara sig utan inkomst och bostad, i ett land där hon inte kände någon? Med darrande händer lyfte hon luren och slog numret som stod på lappen hon fått av den vänliga polismannen. Ett dygn senare klev hon av tåget i Stockholm – och tog de första stegen mot ett nytt liv.

Höstsolen letar sig in genom fönstren på den gula patriciervillan i Gamla Enskede. Amina slår sig ner i en soffa och berättar om flykten från Nordafrika, året som eskort i Sverige och det som till slut blev räddningen från ett destruktivt liv.

– Jag var fast i en ond cirkel. Utan uppehållstillstånd eller någonstans att bo hade jag inget annat val än att gå med på att träffa männen. Kvinnan jag jobbade för skickade mig hela tiden till nya kunder. En kväll blev jag våldtagen, säger hon.

Ett år har gått sedan Amina, som egentligen heter något annat, kom till ett av organisationen Talitas skyddade boenden. Här har hon fått samtalsterapi, stöd och hjälp att söka en utbildning. Hon berättar att hon fått lära sig att leva med begränsade resurser efter ett liv omgett av lyx, och att lockelsen att falla tillbaka till eskortlivet ibland är svårt att stå emot.

– Kvällen då jag blev brutalt våldtagen var det en polis som gav mig numret till Talita. Han räckte mig ett visitkort och sa ”Ring det här numret om du vill komma bort från det här livet.” Först vågade jag inte, men nu känner jag att jag är på väg mot ett normalt liv, säger Amina.

Talita hjälper främst unga kvinnor som har hamnat i prostitution att ta de första stegen mot ett självständigt liv. Tanken är att de genom vårt två-åriga rehabiliteringsprogram ska få bearbeta sina trauman, återfinna styrkan och få verktyg att ta hand om sig själv, berättar Anna Sander som grundade Talita för mer än tjugo år sedan.

– Tyvärr märkte vi att kvinnor som vi hjälpte för flera år sedan riskerar att hamna i prostitution igen under coronapandemin. Många enklare jobb, som frukostservering och hotellstädning, har försvunnit och en stor grupp kvinnor har svårt att överleva, säger hon.

– Jag minns ett samtal jag fick från en kvinna som var livrädd för att hon skulle behöva sälja sin kropp igen.

Ett ekonomiskt bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, har gjort det möjligt för Talita att ge fortsatt ekonomiskt stöd till kvinnor, transpersoner och en del män, som riskerar att falla tillbaka i prostitution.

– Det är inte så att prostitution har försvunnit under pandemin snarare tvärtom, fler kvinnor har kontaktat oss än vanligt. När vi började för tjugo år

sedan var det nästan bara svenska kvinnor som sökte sig till oss, men nu träffar vi kvinnor från många olika länder. Vi ser att människohandeln ökar och vi märker också att kvinnorna utsätts för allt grövre våld, säger Anna Sander.

Tillsammans har hon och medgrundaren Josephine Appelqvist byggt upp ett program för att hjälpa unga kvinnor till ett liv utan prostitution. Vägen dit är ofta snårig, menar Anna Sander.

– Är kvinnorna motiverade går det ofta väldigt bra för dem. Ibland kan det ta lite tid innan de vågar kontakta oss. Det händer att polisen hör av sig till oss när det gör ett tillslag, men det är inte alltid kvinnorna är motiverade att bryta med det livet, säger Anna Sander.

För 23-åriga Amina var det en lång resa innan hon vågade ta emot hjälp.

– Jag rymde hemifrån när jag var 16 år och hamnade ensam i Spanien. Kvinnan som lurade mig till Sverige hotade att skicka tillbaka mig till mitt hemland om jag inte gjorde som hon sa. Till slut hade jag inga känslor kvar. Men på Talita tog de emot mig med öppna armar. Nu vågar jag äntligen hoppas på en framtid.

Convictus – förbättrar livet för människor som lever i utsatthet

Hur hanterar man rådet att stanna hemma när man inte har ett hem? När bibliotek, kyrkor och andra offentliga platser stänger, finns få platser att ta vägen. För människor som redan står långt utanför samhället har stängda dörrar och social distansering slagit extra hårt.

Travar av smörgåsar lastas på cykelvagnarna som står parkerade utanför Convictus lokaler på Magnus Ladulåsgatan i Stockholm. Strax före klockan tio på förmiddagen trampar teamet i väg för att dela ut matpaketen till några av de omkring 3 000 människor som lever på gatan i Stockholm.

– När pandemin slog till blev vi tvungna att ställa om organisationen för att kunna fortsätta möta vår gästgrupp. De som har en beroendeproblematik och samtidigt lever i hemlöshet har ofta svåra hinder att ta sig någonstans. Därför är det jätteviktigt att vi har möjlighet att komma ut och möta dem på platser där de får sina behov tillgodosedda, berättar Charlotta Tingshammar som är utvecklingsansvarig på Convictus.

Uppsökarverksamheten sker vanligtvis i väntrum och andra platser där Convictus målgrupp håller till. När många drop in-verksamheter tvingades stänga fick de snabbt tänka om för att kunna fortsätta möta några av samhällets mest utsatta människor. Lösningen blev ett mobilt cykelteam, en satsning de vågat utöka tack vare ett ekonomiskt bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Stödet har även gjort det möjligt för Convictus att bemanna sitt uppsökarteam med ytterligare tre tjänster och förlänga sina öppettider så att så många så möjligt har kunnat få stöd under pandemin.

Varje dag möter cykelteamet i snitt lite drygt hundra människor bara på Södermalm. Ett mål mat i magen kan vara avgörande, förklarar Charlotta Tingshammar.

– Vissa är fysiskt dränerade för att de inte fått någon näring i sig på flera dagar. När du får mat i magen går stressen ner, du kan tänka klarare och tar

smartare beslut. Man kan också ta emot information på ett annat sätt än om man är tokhungrig. Det gäller för alla människor men i synnerhet vår målgrupp, säger hon.

Convictus startade som en kamratförening och i dag driver organisationen fritids- och kulturverksamhet, natthärbärke och ett hälsocenter. Varje dag kommer omkring 350 besökare till någon av Convictus verksamheter i Stockholm. Verksamhetschefen Maria Dahlstedt beskriver organisationen som fogen i samhällets kakelplatta, där gästerna kan få hjälp med myndighetskontakter, låna en telefon eller skaffa bank-id.

– Gästgruppen vi jobbar med befinner sig ganska långt ner på Maslows behovstrappa*. Många har komplexa utmaningar – ekonomiska, emotionella, medicinska – som hopar sig och blir till oöverstigliga problem. Att fylla i papper eller förstå och tolka information i en kallelse kan vara väldigt svårt, säger hon.

När resten av samhället stängde ner var Convictus en av få organisationer som höll dörrarna öppna – även om de var tvungna att förhålla sig till restriktionerna.

– Vi sorterar inte människor i dörren, men när vi bara får ta in begränsat antal i lokalen har vi varit tvungna att prioritera. Det har varit enormt utmanande, säger Maria Dahlstedt när vi träffas på hälsocentret på Magnus Ladulåsgatan i Stockholm.

Hälsocentret har hållit öppet under pandemin, även om vissa verksamheter har ställt in under kortare perioder. Att kunna erbjuda en plats där gästgruppen kan komma in och få en kopp kaffe har varit oerhört betydelsefullt, berättar Maria Dahlstedt.

Stigmatiseringen av människor som lever på gatan har ökat under pandemin, berättar hon. Rädslan för smitta har spätt på fördomar och gjort en redan utsatt grupp än mer drabbad. Charlotta Tingshammar om en kvinna som kom in till Convictus alldeles uppriven.

– Hon berättade att hon hade gått in på ett kafé för att tvätta av sig inne på toaletten. När hon gick ut hade hon hört några gäster säga: ”Men släpper de in sådana där människor?” I det läget kände jag att det rådet att hålla avstånd inte var det bästa. Ibland är en kram det viktigaste man kan ge en annan människa.

* Maslows behovstrappa utgör en hierarki eller en trappa av olika behov – fysiska behov, trygghetsbehov, gemenskapsbehov, behov av uppskattning och till sist behov av självförverkligande. Flera behov kan vara väckta samtidigt, men modellen säger att människor prioriterar och måste tillfredsställa de mest grundläggande och fysiska behoven innan behov på nästa nivå blir aktuellt.

mucf
Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

